

Prvi muzej sodobnega modnega oblikovanja

ITS Arcademy V Ulici Cassa di Risparmio je na ogled izbor modnih kreacij, ki so jih mladi oblikovalci ustvarili v prvih 20 letih tržaškega natečaja ITS. V bogatem arhivu več kot tisoč oblek

Jasna Merku

TRST Trst se lahko ponaša s prvo zbirko sodobne mode v Italiji; muzej ITS Arcademy je odprl javnosti svoja vrata aprila, nahaja pa se v Ulici Cassa di Risparmio. Prostore zanj je dala na razpolago Fundacija CR-Trieste. Muzej je naletel na veliko zanimanje, saj si ga je v teh mesecih že ogledalo več kot 5000 ljudi.

Zamisel se je rodila ob bogatem arhivu, ki nastaja po dvajsetletnem razpisovanju mednarodnega natečaja sodobnega modnega oblikovanja ITS Contest in zaključnega defileja, ki vsako poletje poteka v mestu. Presek dveh desetletij najbolj izvirnih zamisli mladih dizajnerjev z vsega sveta piše ob enem zgodovino razvoja te zvrsti v času. Uvodna razstava, ki bo na ogled do februarja prihodnje leto, zato nosi naslov »The First Exhibition – 20 Years of Contemporary Fashion Evolution« (Prva razstava – 20 let evolucije sodobne mode).

Muzejsko površino 1400 m² so razdelili na tri predele: muzejsko postavitev, arhiv in laboratorijske prostore. Ogled uvaža črna bela animacija, ki na poetičen in izvirni način izpostavlja pomen ustvarjalnosti, ki črpa iz kaosa, ga ex novo ureja in tako gradi prihodnost. Takoj za tem stopimo v prostor, poimenovan Library (Knjižnica), ki ga razmejujejo stene polic s fascikli portfoliov izbranih prijaviteljev na natečaj, skupno jih je 14.758. Nekaj jih je razstavljenih v vitrinah. Drugi so prikazani v videoposnetku, ki ga predvajajo na steni s fascikli in razkriva pot oblikovnega raziskovanja in izvirnega portfolia, a obenem bogato paleto tradicij in tehnik, različnih kultur in vizij mladih ustvarjalcev. Nekateri med njimi so medtem postali kreativni direktorji znanih modnih znamk.

Plovilo za modne oblikovalce

Sledi postavitev izbranih prototipov iz arhiva oblek, ki je izjemoma delno odprta, da si lahko obiskovalec predstavlja, kako se unikatne izdelke hrani. Kurator razstave Olivier Sillard je vsakemu od šestih odsekov dal naslov in grupiral dela, sklicujoč se na stilna obdobja dvajsetega stoletja, oziroma na izstopajoče vsebinske elemente. Ime zbirke ITS Arcademy namenoma namiguje na arko, plovilo, ki povezuje različne kraje, od koder so dela priplula v Trst, v tem duhu so tudi razstavljeni, saj so postavljena v prenosne lesene zabojnike.

V prvem odseku Ekspresionisti so obleke bolj intimno izpovedne, prežete z emocijami in doživljenjski. Tu se nahaja barvi-

Skoraj 15.000 Toliko portfoliov je zbranih v arhivu natečaja ITS, nekateri so na ogled MASSIMO GARDONE

20 let kreacij Razstavljena dela bodo spreminjali MASSIMO GARDONE

Maskota Kreacija Seiran Tsuno MG

Več kot 5000 obiskovalcev, polovica tujcev

Modni muzej ITS Arcademy si je od aprila 18. aprila letos ogledalo več kot 5000 obiskovalcev, pol jih je prišlo iz tujine, veliko je bilo tudi šolskih skupin. V prostoru v Ulici Cassa di Risparmio 10 s svojo zbirko sodobne mode muzej vabi od četrta do ponedeljka od 10. do 18. ure, ob sobotah do 20. ure. Prva razstava, posvečena prvi dvajsetletnici modnega natečaja ITS, bo na ogled od 4. februarja 2024. Vse informacije o vstopnicah (zanje je treba odšteti 10 oz. 14 evrov, otroci do 10. leta ne plačajo) in vodenih ogledih (predvideni so večkrat na dan) so na voljo na spletni strani itsacademy.org.

ta obleka Japonke Seiran Tsuno, ki jo nadenemo kot bi bila ogrlica, deluje lahkotno, saj je izdelana iz mrežastega prepleta, natisnjena s 3D tiskalnikom. Obleka je reproducirana tudi na plakatih, ki oglašujejo novonastali muzej.

V naslednji vrsti zabojev so zbrana neofuturistična oblačila, ki slonijo na geometrijski zasnovi in se razlikujejo zaradi bolj hladnih barv. V odseku lične abstrakcije doživljamo oblačilo kot sredstvo, ki nas popelje v sanjski svet, nasprotja in zasledovanje bistva zaživijo v polnosti oblik. Da sloni ustvarjalnost na spontanosti nas opozarja sklop oblek, ki se sklicujejo na ljudsko umetnost, na ročno spretnost in obrtniške večšine.

Odsek avtoportretov predstavlja moška oblačila v urbani okolju ter obravnava aktualno problematiko identitete in prenovljenega pojmovanja moškosti v smislu različnosti.

Skoraj 1400 oblek in dodatkov Oblačilo pripada človeku kot

bi bila druga koža, na kateri je zapisan njegov odnos do okolja, a obenem odseva tudi njegovo notranje razpoloženje, zato smemo v podobah, ki so na oblekah natisnjene, razbirati različne poglede na življenje, med katerimi je še najbolj prisotna ekologija.

Še najbolj neobičajni so modni dodatki in nakit, že sama izbira materiala mestoma preseneča, tak je primer ovratnika, sestavljenega iz bucih, ali pokrivala iz plastičnih bodic. Bogat odsek zbirke so fotografije, ki spremljajo in kontekstualizirajo posamezne projekte in njihove avtorje skozi prizmo različnih izbranih tematik, saj modo obravnavajo v smislu identitete, nomadizma, potovanja in okolja.

Glede na bogat in raznolik arhiv zbirke – 1.089 oblek, 163 modnih dodatkov in 118 kosov nakita –, načrtujejo v tržaškem muzeju rotacijo. Z namenom, da bi še naprej podpirali pretok ustvarjalnosti in širši javnosti nudili možnost, da se ob njej navdihujejo.

Rojstni dan bosta počastila prevoda

Boris Pahor Jutri mineva 110 let od rojstva tržaškega pisatelja. V njegovem mestu ga bodo proslavili s prevodom romana v stripu Necropoli

Novost na policah Italijanski prevod stripa Necropoli FOTODAMI@N

TRST Tržaški pisatelj Boris Pahor bi bil najbrž vesel, ko bi vedel, da bodo ob njegovem jutrišnjem 110. rojstnem dnevu bralci dobili v roke dva sveža prevoda njegovih del. In to v jezikih, ki sta mu bila najbližja – slovenščini in italijanščini. Vedno je namreč rad ponavljal, da želi predvsem, da bi ljudje brali njegove knjige in preko njih spoznali tudi trpko zgodovino tržaških Slovencev. Sedaj na police prihaja tudi strip, s katerim bi lahko nagovoril nove generacije italijanskih bralcev.

Cankarjeva založba je v teh dneh izdala slovenski prevod njegove avtobiografije *Figlio di nessuno*, ki jo je napisal v sodelovanju z italijansko pisateljico in novinarko Cristino Battocletti. Za prevod v slovenski jezik sta poskrbela pisatelj vnuč Tadej Pahor in prevajalec Edvin Dervisevič: po današnji predstavitvi v Ljubljani

ni bodo knjigo *Nikogaršnji sin* jutri ob 18. uri predstavili še v Pokrajinskem muzeju v Kopru.

V tržaški kavarni San Marco (Ul. Battisti 18) pa bodo jutri ob 18.30 predstavili italijanski prevod Pahorjevega najbolj znanega in najbolj prevajanega romana *Necropoli*, ki ga je v strip prenesel Jurij Devetak. Slovenski izvirnik je izšel lani, le nekaj mesecev po Pahorjevi smrti, za italijansko izdajo (ki je tudi grafično povsem enaka tisti, ki jo je izdala Mladinska knjiga) pa sta poskrbeli ravno tržaška zgodovinska kavarna in založba Asterios. Italijanski prevod je delo Martine Clerici.

Jutrišnji predstavitev knjige *Necropoli – graphic novel* bosta ob ilustratorju Juriju Devetaku sooblikovala senatorka Tatjana Rojce in predsednik tržaške akademije stripa Mario Cerne. Pogovor bo vodil novinar Marij Cuk. P.D.

Na Festival Ljubljana z avtobusom

Organizirani prevoz Radioattività

TRST Največji slovenski poletni festival, Festival Ljubljana, prehaja v sklepni del. Med 28. avgustom in 3. septembrom bodo na programu koncerti, ki jih je vredno obiskati. Tržaški Radioattività za ljubitelje glasbe pripravlja tudi organizirani avtobusni prevoz. Ta radijska postaja prodaja tudi vstopnice za ljubljanske glasbene dogodke.

V ponedeljek bo v Ljubljani gostoval orkester Concertgebouw iz Amsterdamu za dirigentom Ivanom Fischerjem, ki je tudi ustanovitelj mnogih festivalov. Dan kasneje bosta nastopila eden najbolj iskanih tenoristov današnjega časa Jonathan Teitelman in eden vodilnih baritonistov v glasbenem svetu Ludovic Tézier. Gosta bos-

ta v Križankah moči združila z Orkestrom Slovenske filharmonije.

V petek, 1. septembra, prihaja Bostonski simfonični orkester z dirigentom Andriksom Nelsonsom. 71. festival Ljubljana bo v nedeljo, 3. septembra, svečano sklenil Gewandhaus orkester Leipzig, ki je eden najstarejših orkestron na svetu in slovi po samosvoji zvočni paleti ter izjemno raznolikem repertoarju, kar ga močno razlikuje od vseh drugih orkestron.

Tisti, ki bi se radi na Festival Ljubljana odpeljali z organiziranim avtobusnim prevozom iz Trsta, lahko rezervirajo pot na telefonski številki 040 304444 ali preko e-pošte biglietteria@radioattivita.com.